

جمهوری اسلامی ایران
مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

حضرت آیت الله جنتی «استبرگانه»
دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه هشتم و شانزدهم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۴/۰۵/۱۰ مشتمل بر بررسی یک لایحه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

مستور ، لایحه اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به تشریفات (پروتکل)های اصلاحی (۱)، (۲) و (۴) کنوانسیون ورشو و اصلاحی آن به موجب تشریفات (پروتکل) لاهه مربوط به یکسان کردن برخی از مقررات حمل و نقل هوایی بین‌المللی.

در مورد (۱) ؛ محدود نمودن مسئولیت متصدی حمل و نقل برای هر مسافر را به مبلغ مذکور در این بند- با توجه به این که مبلغ مذکور کم‌تر از دیه فرد مسلمان است- خلاف شرع می‌باشد. (رای از ۲ رای)

در مقابل سایر اعضاء از این بیان سه جواب دادند:

۱- افرادی که سفر هوایی انجام می‌دهند ملتزم به قوانین و مقررات مربوطه از جمله مقدار دیه می‌باشند و علی‌القاعده علم اجمالی به چنین مقرراتی داشته و با توجه به آن اقدام به سفر هوایی می‌نمایند و در نتیجه مسئولیت متصدی حمل و نقل به مقدار کم‌تر از دیه فرد مسلمان با توجه به التزام شخص مسافر به این مقدار از مسئولیت، خلاف شرع نمی‌باشد.

۲- دولت‌ها و حکومت‌ها بر اساس احکام اولیه دارای حقوق و اختیاراتی برای تنظیم امور و ساماندهی روابط می‌باشند و از جمله آن حقوق انعقاد قراردادهای خاص در مورد حمل و نقل هوایی می‌باشد که بر اساس اصل «۷۷» قانون اساسی مجلس شورای اسلامی مسئول تصویب قراردادها از جمله این قرارداد می‌باشد.

البته نظر بعضی از اعضاء این بود که مجلس اختیار تصویب قراردادها بر اساس مبانی اسلام و احکام اولیه را دارد نه تصویب قراردادی که خلاف احکام شرعی از جمله مقدار دیه شخص باشد و این مطلب احتیاج به اعمال دارد مگر این که گفته شود که مجلس بر اساس قانون اساسی اختیار انعقاد قراردادهایی را دارد که در آن حقوق و اموال عموم مردم ملاحظه شود نه حقوق و اموال شخص خاص.

۳- ممکن است مراد از بند اول، بیان مجرد مسئولیت متصدی حمل و نقل باشد- مانند مسئولیت شرکت‌های بیمه در عقد بیمه- و این مقدار خاص از مسئولیت منافات با حق دیه نسبت به شخصی که شرعاً ضامن است ندارد.

پروتکل المادگی (۱) ماده (۲)، ماده (۲۲) جایگزین، بند (۲) ؛ در مورد حمل یار همراه و بار غیر همراه ...

در مورد (۱) ؛ بحث‌های انجام شده در بند اول در این بند نیز نسبت به محدودیت مسئولیت متصدی حمل و نقل جاری است.

پروتکل المادگی (۱) ماده (۲)، ماده (۲۲) جایگزین، بند (۳) ؛ در مورد اشیایی که مسافر مسئولیت نگهداری ...

در مورد (۱) ؛ نظر بعضی از اعضاء این بود که اشیاء مورد اشاره اگر سرقت شود متصدی حمل و نقل در قبال آن مسئولیت و ضمانی ندارد و اگر این اشیاء بر اثر سقوط هواپیما تلف شود محدود نمودن ضمان و مسئولیت به مقدار خاص مذکور در بند خلاف شرع می‌باشد. البته بر اساس بیان‌های مذکور در بند ۱ از این اشکال نیز جواب‌هایی داده می‌شود که روشن است.

پروتکل المادگی (۱) ماده (۲)، ماده (۲۲) جایگزین، بند (۴) ؛ چنین تلقی خواهد شد که میانگ مذکور ...

در مورد (۱) ؛ ملاک ارزش پول رایج در تاریخ اداء می‌باشد نه تاریخ صدور حکم.

ورود به دفتر دبیر شورای نگهبان
تاریخ: ۱۳۹۴/۰۵/۱۱
شماره: ۱۱۹

جمهوری اسلامی ایران
مجمع شورتی قهتی شورای نگهبان

بیت

شماره: ۱۶۸ م. ف. ۹۴
تاریخ: ۱۲ م. ۵ م. ۹۴
پست:

پروتکل اصلاهی (۱) ، ماده (۱۰) ، هیچ گونه قید تحدید تعهدی را ...

[[نسخه]] : ایراد و جواب‌های مذکور در بند ۳ ماده (۱۲) «لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل الحاقی به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده راجع به سند حمل الکترونیکی» مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۲۴ مجلس شورای اسلامی در این ماده نیز جاری است.

پروتکل الماقی (۶) ماده (۶) ، ماده (۲۲) جایگزین، بندهای (۱) و (۲) و (۳) و (۵)

[[نسخه]] : ایرادها و بحث‌های مذکور در مورد ماده (۲۲) جایگزین پروتکل الحاقی شماره (۱) در این بندها نیز جاری است.

پروتکل الماقی شماره (۴) ماده (۶) ، بند (۲) : در حمل اقلام پستی ...

[[نسخه]] : نظر بعضی از اعضاء این بود که عدم حق مراجعه صاحب مال به متصدی حمل و نقل و نفی ضمان متصدی حمل و نقل نسبت به صاحب مال و محموله پستی خلاف شرع می‌باشد.
در مقابل اکثر اعضاء این بند را خلاف شرع نمی‌دانستند (به بیان‌های مذکور در صدر این صورتجلسه)

پروتکل الماقی شماره (۴) ، بند (۶) ، فرستنده باید متصدی ...

[[نسخه]] : نظر بعضی از اعضاء این بود که الزام نمودن فرستنده به بیمه نمودن در فرضی که فرستنده دخالتی در صدمات وارده ندارد وجهی نداشته و خلاف شرع می‌باشد و این ایراد در بند سوم این ماده نیز جاری است.

مجمع شورتی قهتی شورای نگهبان
زلف گد مهدی لب زنده